

Vindkraft stoppar inte turism

Vindkraftverk avskräcker inte turister från att besöka en destination. Tvärtom kan turister koppla vindkraftverk till begrepp som hållbarhet och oberoende av fossil energi.

Forskningsprojektet har undersökt ämnet vindkraft, turism och upplevelsevärden. Analysen av tidigare forskning visar att vindkraftverk i många fall har ganska liten, om ens någon, inverkan på besökarnas upplevelse, val av destination eller avsikt att återbesöka. Det finns inga tydliga bevis för negativa effekter på turismekonomin på grund av vindkraftverk på en destination.

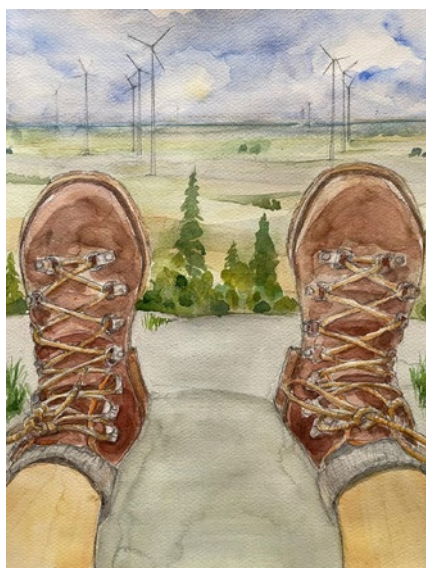
I projektet har drygt 80 intervjuer genomförts med såväl svenska som utländska turister på fyra destinationer - Höga Kusten, Ånge kommun, Dalarnas län och Kalmar län. Både sommar- och vinterdestinationer har ingått i studien.

Intervjustudien tyder på att turister är mindre benägna att lägga märke till vindkraftverk i naturlandskap, när de ägnar sig åt fysiskt krävande utomhusaktiviteter. Resultaten visar också att turisternas värdering av hållbar omställning och hållbar konsumtion påverkar deras uppfattning om vindkraft i naturområden. Turisterna kopplade vindkraftverk till energioberoende och hållbarhet. De ansåg det bäst om vindkraftverken stod långt ifrån varandra och inte var så många till antalet.

Upplevelsevärdet av en destination är högst personligt; människor har olika bakgrund, intressen och attityder. Det är också skillnad mellan olika besöksmål, och synintrycket av olika vindkraftsetableringar.

Oro finns – men inte hos turisterna

Forskarna menar att turistaktörer på resmål med vindkraftverk inte behöver vara rädda för att informera turister om förekomsten av vindkraft i naturområden.

FORSKNINGS- RAPPORT

Vindkraft och uppfattat värde av turismupplevelsen i naturområde

OM VINDVAL

Vindval är ett forskningsprogram om vindkraftens påverkan på människor, natur och miljö. Programmet pågick 2005–2024 och är ett samarbete mellan Energimyndigheten och Naturvårdsverket.

www.naturvardsverket.se/vindval

Om rapporten

Vindkraft och uppfattat värde av turismupplevelsen i naturområden - holistiskt perspektiv och bedömningsverktyg (rapportnr 7137, 2024)

www.naturvardsverket.se/publikationer/7100/978-91-620-7137-0/
Rapporten finns även på engelska, rapportnr 7138.

Författare

Solène Prince, Linnéuniversitetet, Tatiana Chekalina och Anke Peters, Mittuniversitetet.

Omslagsbild

Marina Stenby.

Forskarnas rapport, liksom denna sammanfattning, uttrycker nödvändigtvis inte Naturvårdsverkets ställningstagande. Författarna svarar själva för innehållet och anges vid referens till forskningen.

Den oro som finns över vindkraftverkens inverkan på turistupplevelsen finns hos både lokalbefolkning och turistföretag. Lokalbefolkningen grundar sin åsikt om vindkraft på vad de tror att besökarna upplever.

Baserat på analysen av tidigare forskning om vindkraft och turism, intervjuer, samt kunskap från social marknadsföring och miljöpsykologi, har forskarna utvecklat och testat en enkät. Den kan användas för att ge ett helhetsperspektiv på upplevelsevärde av naturdestinationer med vindkraftverk. Enkäten behandlar vanligt förekommande frågor från lokala intressenter i svenska kommuner.

Turister kopplar vindkraft till hållbarhet

Tester av enkäten visar till exempel att deltagare som ägnar sig åt utomhusaktiviteter, som att vandra och tälta, tenderar att ha positiva åsikter om vindkraftsutbyggnad och dess påverkan på natur och samhälle.

Enkäten kan anpassas för specifika destinationer och användas för att undersöka värdet av turistupplevelser i miljöer med vindkraft. Underlaget kan sedan användas för en kunskapsbaserad dialog mellan lokala aktörer och vindkraftsbranschen kring frågor som berör turismutveckling i områden där vindkraft är etablerat eller planeras att etableras.

Bland de svarande med positiva åsikter om vindkraft fanns ett intresse för energiturism, att besöka vindkraftsanläggningar. Forskarna föreslår att vindkraftsbranschen kan samarbeta med lokala intressenter för använda vindkraftsanläggningar som besöksparker. Utvecklingen av energiturism kan ge möjligheter till kommunikation och utbildning om vindkraft.

Nytt projekt – havsbaserad vindkraft

Forskarna har påbörjat ett nytt projekt, med syfte att förbättra förståelsen för hur havsbaserad vindkraft påverkar turism. Projektet finansieras av Naturvårdsverkets miljöforskningsanslag och pågår till februari 2027.